

Številka: 06210-301/2023/57 42128

Datum: 28. 2. 2025

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v okviru svojih pristojnosti v postopku zaradi suma kršitve določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju: ZIntPK) obravnavala očitke o nepravilnostih v postopku imenovanja generalnega direktorja policije. Komisija je med postopkom ugotovila korupcijska tveganja, zato na podlagi 8. alineje prvega odstavka 12. člena ZIntPK izdaja naslednje

PRIPOROČILO

Vladi Republike Slovenije Komisija ponovno¹ priporoča spremembo Poslovnika Vlade RS na način, da se vladna gradiva oziroma predloge sklepov o imenovanjih oziroma odpoklicih, predvsem v delu glede izpolnjevanja pogojev in ocene primernosti kandidatov oziroma razlogov za razrešitev, pripravi podrobneje, obširneje ter ustrezno utemeljeno in obrazloženo.

OBRAZLOŽITEV:

Komisija deluje na podlagi zakona, katerega osnovni namen je krepitev delovanja pravne države². Postopki predlaganja in imenovanja kandidatov za zasedbo najvišjih delovnih mest so področje, kjer Komisija z namenom krepitev delovanja pravne države deluje kot varuh javnega interesa, saj imajo izidi teh postopkov neposreden vpliv na delovanje ključnih državnih institucij. Ti postopki morajo biti transparentni in legitimni, sicer lahko oblast izgubi zaupanje javnosti, kar je predpogoj za delovanje države. Prav tako lahko neustrezni postopki izbire vodijo k izbiri neprimernih oseb, ki zmanjšajo učinkovitost delovanja institucij in večajo tveganje za delovanje v nasprotju z integriteto.

¹ Komisija je Vladi RS to priporočala že s priporočili št. 06210-152/2021/40 z dne 20. 12. 2022.

² Kot to opredeljuje 1. člen ZIntPK.

Komisija je v tem postopku obravnavala postopek predlaganja in imenovanja Senada Jušiča na mesto generalnega direktorja policije. Komisija ni pristojna za presojo zakonitosti sprejetih sklepov in odločb, saj je to naloga, ki spada v izključno pristojnost sodišč kot institucij sodne veje oblasti. Takšna ureditev izhaja iz temeljnega ustavnega načela delitve oblasti, ki določa, da so zakonodajna, izvršilna in sodna veja oblasti ločene. Lahko pa ugotavlja korupcijska tveganja v postopkih predlaganja in imenovanja ter daje priporočila za njihovo upravljanje.

Upravno sodišče je v sodbi I U 1401/2023-85 ugotovilo, da je sklep Uradniškega sveta, posebne natečajne komisije, št. 01300-12/2023/19 z dne 4. 9. 2023 nezakonit. Kot izhaja iz 48. odstavka obrazložitve sodbe, za sklep, ki ga na podlagi prvega odstavka 64. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju ZJU) izda posebna natečajna komisija, velja določba 214. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)³, ki ureja obrazložitev odločb, izdanih v upravnem postopku. Iz 54. odstavka navedene sodbe pa izhaja, da iz obrazložitve sklepa posebne natečajne komisije izhaja le zaključek, da je ugotovila, da ima stranka z interesom več kot osem let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v javnem sektorju, navedena ugotovitev pa predstavlja neobrazloženo sklepno ugotovitev na podlagi predhodno ugotovljenega (a nepojasnjene) dejanskega stanja, na katerega je bilo uporabljeno določeno (neimenovano) materialno pravo.

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar je po izdaji sodbe Upravnega sodišča RS poudaril⁴, da je bil sklep uradniškega sveta pomanjkljivo obrazložen, ni pa sodišče presojalo, ali Senad Jušič izpolnjuje pogoje o delovnih izkušnjah. Po njegovem mnenju gre za procesno napako. Prav tako je zatrnil, da je posebna natečajna komisija vrsto let delovala po ustaljeni praksi, v pisanju kratkih in jedrnatih obrazložitev, kar bo treba »očitno v prihodnje spremeniti«. Senad Jušič pa je po izdaji sodbe dejal⁵, da ta daje njegovi funkciji legitimnost, saj da sodišče v nobeni točki ne problematizira vodstvenih izkušenj oziroma se ne opredeljuje do tega vprašanja.

Sodišče se sicer ni imelo možnosti vsebinsko opredeliti do presoje posebne natečajne komisije Uradniškega sveta, saj se tudi slednja ni vsebinsko opredelila do izpolnjevanja zahtevanih pogojev Senada Jušiča za delovno mesto generalnega direktorja policije.

Komisija je na podlagi pridobljene dokumentacije ugotovila tudi, da je v odločbah in sklepih o imenovanju vršilcev dolžnosti generalnega direktorja policije (ki jih na predlog MNZ izda Vlada RS) od leta 2017 dalje večinoma pavšalno navedeno, da kandidati izpolnjujejo pogoje,

³ Tukaj se sodba sklicuje na sodbo in sklep Upravnega sodišča RS II U 328/2019 z dne 7. 3. 2023, kjer je Upravno sodišče RS prav tako ugotovilo, da je sklep posebne natečajne komisije nezakonit zaradi neustrezne obrazložitve.

⁴ Kot izhaja iz članka »Poklukar: imenovanje generalnega direktorja policije Jušiča zakonito«, objavljenem na spletni strani Dela 26. 11. 2024.

⁵ Kot izhaja iz članka »Poklukar: imenovanje generalnega direktorja policije Jušiča zakonito«, objavljenem na spletni strani Dela 26. 11. 2024.

v teh aktih pa ni konkretizirano, točno katere izkušnje so pri tem upoštevali in na kateri pravni podlagi.

Če odločbe in sklepi niso ustrezno obrazloženi, so prisotna številna tveganja. Odločitve se lahko zaradi tega sprejemajo nedosledno, s tem pa se lahko neenakopravno obravnava stranke v postopku. Prav tako iz tega izhaja možnost zlorabe pooblastil pristojnih za sprejemanje odločitev. Neobrazloženo odločanje lahko vodi do izgube zaupanja v institucije države, oslabi njihov ugled v očeh javnosti in povzroči zmanjšanje zaupanja v pravno državo. Vsled navedenega bi morali biti zavoljo večje transparentnosti posamični akti, ki jih izdajajo državni organi, bolj obrazloženi, kot so v konkretnem primeru, zato Vladi RS ponovno priporočamo spremembo Poslovnika Vlade RS na način, da se vladna gradiva oziroma predloge sklepov o imenovanjih oziroma odpoklicih, predvsem v delu glede izpolnjevanja pogojev in ocene primernosti kandidatov oziroma razlogov za razrešitev, pripravi podrobneje, obširneje ter ustrezno utemeljeno in obrazloženo.

Komisija je preventivni organ s področja preprečevanja korupcije, zato je dolžna, kadar zazna tveganja za nastanek korupcije, sprejeti ustrezna priporočila in predlagati ukrepe za njihovo odpravo. Tveganja za nastanek korupcije so lahko tako na normativni ravni (nedorečeni zakoni, podzakonski akti in občinski predpisi) kot tudi v sami izvedbeni fazi, ko npr. posamezni državni ali občinski organi izvajajo svoje zakonske pristojnosti. Komisija je v okviru obravnave konkretnega primera ugotovila korupcijska tveganja glede postopka predlaganja in imenovanja generalnega direktorja policije in korupcijska tveganja v zvezi z obrazložitvami posamičnih aktov, zato naslovnemu organu izdaja predmetna priporočila.

Senat Komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na 10. seji 28. 2. 2025 sprejel sklep, s katerim so se predmetna priporočila sprejela.

Komisija Vlado RS naproša, da jo v roku treh mesecev od prejema tega Priporočila obvesti o aktivnostih oziroma izvedenih ukrepih.

dr. Robert Šumi

predsednik Komisije za
preprečevanje korupcije